UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM MEDICUM

Medycyna profilaktyczna i środowiskowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna
Wydział Lekarski

Kierunek studiów
Kierunek lekarsko-dentystyczny, program w języku polskim

Poziom kształcenia
jednolite magisterskie

Forma studiów
stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Dyscypliny
Nauki medyczne

Klasyfikacja ISCED
0911 Stomatologia

Kod USOS
LE.LD.JS.2o2628

Cykl dydaktyczny
2025/26

Rok realizacji
2026/27

Języki wykładowe
polski

Blok zajęciowy
obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów

Obligatoryjność
obowiązkowy

Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
zaliczenie na ocenę

Grupy zajęć standardu
B. NAUKOWE PODSTAWY MEDYCYNY, G. PRAWNE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY MEDYCYNY

Koordynator przedmiotu	Agata Skop-Lewandowska, Wojciech Szot
Prowadzący zajęcia	Pełna lista prowadzących dostępna na stronie usosweb.uj.edu.pl w zakładce Katalog → Przedmioty.

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 24	1.0

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wymagania wstępne

Ukończony kurs epidemiologii.

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Nabycie przez studentów wiedzy na temat promocji zdrowia, modeli koncepcji włączając w to uwarunkowania środowiskowe schorzeń, monitoring środowiskowy i biologiczny.
C2	Zapoznanie studentów z uwarunkowaniami chorób dietozależnych, zasadami racjonalnego odżywiania oraz praktycznymi sposobami ich wdrażania u pacjentów. Środowiskowe źródła fluoru.
C3	Nabycie przez studentów wiedzy z zakresu chorób zawodowych związanych z praktyką stomatologiczną.
C4	Nabycie wiedzy z zakresu organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej. Zasady higieny rak.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zagadnienia z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych – w podstawowym zakresie	O.W1	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W2	problematykę edukacji prozdrowotnej	O.W3	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W3	organizację praktyki lekarza dentysty i zasady zarządzania w systemie ochrony zdrowia	O.W5	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W4	podstawowe pojęcia z zakresu biologii i ekologii	B.W12	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W5	współzależności między organizmami w ekosystemie	B.W13	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W6	podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia, higieny środowiskowej oraz związane ze zdrowiem osobniczym i populacji, a także stylem życia określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa	G.W3	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W7	etiologię chorób zawodowych określonych w przepisach prawa, w tym związanych z wykonywaniem zawodu lekarza dentysty	G.W10	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W8	zasady organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej	G.W14	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W9	interakcje w układzie pasożyt – żywiciel	B.W14	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
W10	koncepcje i modele promocji zdrowia	G.W2	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	O.U5	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
U2	inspirować proces uczenia się innych osób	O.U6	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
U3	wykorzystywać pojęcia z zakresu biologii i ekologii w kontekście człowiek – środowisko życia	B.U8	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
U4	rozpoznawać czynniki ryzyka i narażenia związane z chorobą zawodową, w szczególności lekarza dentysty	G.U8	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
U5	organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii	G.U20	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta	O.K2	obserwacja pracy uczestnika
K2	propagowania zachowań prozdrowotnych	O.K6	obserwacja pracy uczestnika

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
seminarium	24
przygotowanie do zajęć	3
analiza materiału badawczego	3
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30
Liczba godzin kontaktowych	**Liczba godzin** 24
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	**Liczba godzin** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Promocja zdrowia- definicje, modele i koncepcje.	W10, W4, K1, K2	seminarium

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
2.	Zanieczyszczenie środowiska- monitoring srodowiskowy i biologiczny.	W4, W6, W9	seminarium
3.	Choroby zawodowe i parazawodowe. Uszkodzenie słuchu jako choroba zawodowa na przykładzie narażenia na hałas i wibracje w miejscu pracy.	W7, U3, U4, K2	seminarium
4.	Podsatwy środowiskowego uwarunkowania schorzeń nowotworowych ze szczególnym uwzględnieniem nowotworów majacych umiejscowienie lub dajacych objawy w obrebie twarzoczaszki.	W5, W7, K1, K2	seminarium
5.	Uwarunkowania chorób dietozależnych i ich profilatyka.	W7, K1, K2	seminarium
6.	Zasady organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej. Zasady higieny rąk.	W3, W8, U5	seminarium
7.	Zasady racjonalnego odżywiania i efektywność wydatku energetycznego. Znaczenie etykiet żywienioych w edukacji pacjenta.	W2, W4, W6, U1, U2, U3, K1, K2	seminarium
8.	Wpływ kompozycji posiłu na poziom wchłaniania witamin i składników mineralnych. Antyodżywcze składniki żywności. Środowiskowe źródła fluoru.	W1, W4, W6, U3, K1, K2	seminarium

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Burza mózgów, Ćwiczenia, Dyskusja, Metoda problemowa, Pokaz, Praca w grupie, Seminarium, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	egzamin pisemny, obserwacja pracy uczestnika	Obecność na zajęciach oraz prawidłowe wykonanie zadania związanego z realizowanym tematem.

Dodatkowy opis

Zaliczenie na ocenę składa się z 40 pytań. Ma formę testu jednokrotnego wyboru oraz pytań półotwartych.
Warunkiem zaliczenia jest udzielenie minimum 65% poprawnych odpowiedzi.
Jeśli student otrzyma ocenę niedostateczną - musi zgłosić się na zaliczenie w drugim terminie, w formie egzaminu ustnego.
Kryteria oceniania egzaminu pisemnego: 95% - 100% bdb;
90%-95% +db; 80%-90% db; 75%-80% +dst; 65% - 75% dst; <65% ndst
Kryteria zaliczenia sprawozdania student poznaje na pierwszych zajęciach. Na ocenę bdb student musi uzyskać 100% realizacji kryteriów.
Student nie ma prawa do nieobecności nieusprawiedliwionej.
Nieobecność usprawiedliwioną (z powodów zdrowotnych lub za zgodą Dziekana) należy odrobić w sposób uzgodniony z osobą prowadzącą zajęcia lub Koordynatorem.
W przypadku niezaliczenia nieobecności student nie zostanie dopuszczony do egzaminu/zaliczenia.
Jeśli liczba nieobecności sięga powyżej 20% zajęć kontaktowych dopuszczenie do zaliczenia wymaga indywidualnego rozpatrzenia przez Koordynatora.

Literatura

Obowiązkowa

1. Współczesne kierunki w medycynie prewencyjnej. Jerzy Jaśkiewicz, Anna Goździalska , Kraków 2013.
2. Żywienie człowieka a zdrowie publiczne. J. Gawęcki, W. Roszkowski. Warszawa, PWN 2022.
3. Profilaktyka i ergonomia stomatologiczna – wybrane zagadnienia Red. Naukowa Prof. Marta Tanasiewicz, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach

Dodatkowa

1. Higiena rak w placówkach medycznych - Przewodnik krok po kroku. Wdrożenie strategii Światowej Organizacji Zdrowia. Aleksandra Mączyńska Alfa Medica Press, 2015
2. Jak bezpiecznie i higienicznie świadczyć usługi w gabinecie stomatologicznym. Poradnik dla gabinetów stomatologicznych.Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie. Kraków 2015

Zasady korzystania z narzędzi SI

Korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji odbywa się wyłącznie z zachowaniem wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa. Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji nie może prowadzić do naruszenia zasad rzetelności i uczuciowości akademickiej, w szczególności poprzez przypisywanie sobie autorstwa treści, wyników lub efektów pracy wytworzonych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
O.K2	Absolwent jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta
O.K6	Absolwent jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych
O.U5	Absolwent potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy
O.U6	Absolwent potrafi inspirować proces uczenia się innych osób
O.W1	Absolwent zna i rozumie zagadnienia z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych – w podstawowym zakresie
O.W3	Absolwent zna i rozumie problematykę edukacji prozdrowotnej
O.W5	Absolwent zna i rozumie organizację praktyki lekarza dentysty i zasady zarządzania w systemie ochrony zdrowia
B.U8	Absolwent potrafi wykorzystywać pojęcia z zakresu biologii i ekologii w kontekście człowiek – środowisko życia
B.W12	Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu biologii i ekologii
B.W13	Absolwent zna i rozumie współzależności między organizmami w ekosystemie
B.W14	Absolwent zna i rozumie interakcje w układzie pasożyt – żywiciel
G.U8	Absolwent potrafi rozpoznawać czynniki ryzyka i narażenia związane z chorobą zawodową, w szczególności lekarza dentysty
G.U20	Absolwent potrafi organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii
G.W2	Absolwent zna i rozumie koncepcje i modele promocji zdrowia
G.W3	Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia, higieny środowiskowej oraz związane ze zdrowiem osobniczym i populacji, a także stylem życia określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa
G.W10	Absolwent zna i rozumie etiologię chorób zawodowych określonych w przepisach prawa, w tym związanych z wykonywaniem zawodu lekarza dentysty
G.W14	Absolwent zna i rozumie zasady organizacji i prowadzenia praktyki stomatologicznej